

ne tematy wynikały ze stawianych przez uczniów pytań. Także i na to drugie spotkanie czas 45 minut okazywał się zbyt krótki i zgodnie stwierdzaliśmy, że to zaledwie początek rozmowy o najważniejszej księdze w dziejach świata.

Wystawę zwiedzali także rodzice, studentki uczelni pedagogicznych, władze oświatowe, bibliotekarze krakowskich szkół i przyjaciele naszej szkoły. Wracam często myślami do moich lekcji w klasach V, VI i VII szkoły podstawowej. Uczyla mnie wtedy religii katechetka, najbardziej przeze mnie lubiany i najlepszy nauczyciel, jak to dziś, z perspektywy 20 lat własnej pracy w szkole, oceniam. Najmilej wspominam z tych lekcji, obok jej cierpliwego i przyjaznego odpowiadania na nasze, nawet najdziwniejsze pytania — opowiadanie i komentowanie Biblii. Jestem przekonana, że to wykraczało znacznie poza program, a było bardzo skutecznym sposobem przybliżania Księgi, której obszerny tekst w wieku 11 czy 12 lat wydaje się niemożliwym do samodzielnego ogarnięcia, a przedstawione realia życia sprzed 2000 lat — trudne do zrozumienia. Mam nadzieję, że obejrzenie, a tym bardziej udział w przygotowaniu wystawy biblijnej przez młodzież naszej szkoły będą mieć istotne znaczenie w ich spotkaniach z Pismem Świętym — także w dorosłym życiu.

Kraków

JÓZEFA TERESA MIEDZIŃSKA

N E K R O L O G I

ks. Tadeusz Małras

ŚP. KS. MICHAŁ KOMASA (1914-1996)

Urodził się 28 września 1914 r. w Królowce k. Bochni, jako syn Franciszka i Marii z d. Dziadoń. Był jednym z sześciorga dzieci. Lata dziecięce wraz z podstawowym wykształceniem przeżył w miejscowości rodzinnej. Miejskowa szkoła podstawowa kultywująca żywą tradycję Brodzińskiego starała się przygotować uczniów do otwartej i nieustępliwej postawy patriotycznej. Ukończył tu jednak tylko trzy klasy. Aby zdobyć lepsze przygotowanie do gimnazjum rodzice do czwartej klasy przenieśli go do szkoły podstawowej w Bochni.

W 1925 roku rozpoczął naukę w gimnazjum bocheńskim. Mieszkając prywatnie nie przykładał się zbyt do nauki. Był natomiast zapalonym sportowcem zwłaszcza piłki nożnej. Nic dziwnego, że pojawiły się trudności w nauce. Rodzice chcąc temu zapobiec umieścili go w bursie gimnazjum kierowanej przez księży

prefektów A. Bogacza i L. Kowalskiego. Na bardzo dobre wyniki w nauce nie trzeba było długo czekać. Szkołę średnią ukończył w Bochni w 1934 roku. Było to gimnazjum klasyczne o znanej renomie.

W 1934 r. wstąpił do Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Studia filozoficzno-teologiczne odbył na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1934-1939 oraz w Częstochowskim Seminarium Duchownym (1939-1940). Kończył je podczas okupacji niemieckiej. Po wyzwoleniu Rada Wydziału Teologicznego UJ zaliczyła studia seminaryjne jako odbyte w ramach tajnie prowadzonych zajęć wydziałowych i dopuściła absolwenta do egzaminu magisterskiego. Studia zakończył święceniami kapłańskimi 12 maja 1940 r. w kościele Sióstr Sercanek w Krakowie, udzielonymi przez biskupa Teodora Kubinę. Ukończył je również uzyskaniem stopnia magistra teologii w 1946 r. za przedstawioną pracę z zakresu biblistyki *Plagi egipskie* pisaną pod kierunkiem ks. prof. J. Archutowskiego, ale zakończoną już pod kierunkiem ks. prof. Aleksego Klawka. Egzamin magisterski złożył 18 lutego 1946 r. z wynikiem bardzo dobrym.

27 września 1938 r. został powołany, jako student czwartego roku, na stanowisko kontraktowego zastępcy asystenta, w miejsce odwołanego ks. Grzybka, przy seminarium z biblistyki. Pełnił tę funkcję do 15 grudnia 1939 r. Przerwane przez okupację niemiecką funkcjonowanie Wydziału Teologicznego przyniosło zwolnienie z pełnionych obowiązków. Klerykowi Komasi zaproponowano pełnienie funkcji bezpłatnie na tajnym Wydziale do czasu polepszenia się warunków finansowych, ale propozycję w niedługim czasie odwołano.

Po święceniach ks. Komasa pracował jako wikariusz w dwóch parafiach diecezji częstochowskiej, w ziemi zagłębiowskiej w Dąbrowie Górniczej (w parafii św. Józefa: 1940-1943) i w Zagórzcu (w parafii św. Joachima: 1943-1946). Trudności mieszkaniowe w nowej parafii dąbrowskiej pogorszyły zdrowie młodego księdza. Płuca i gardło dawały znać o sobie, dlatego poprosił o przeniesienie w dogodniejsze warunki atmosferyczne. Po przeniesieniu do Zagórzcu stan zdrowia nie uległ poprawie. Tu doczekał się zakończenia okupacji niemieckiej.

Po zakończeniu okupacji podjął decyzję wstąpienia do zakonu cystersów w Szczyrzycu, w którym miał krewnego. Prośbę o zwolnienie z diecezji dla realizacji podjętej decyzji złożył ks. bpowi Kubinie, ale ten 18 IX 1945 r. nie wyraził zgody. W wyniku tejże pozostał w diecezji kontynuując posługę duszpasterską.

13 września 1946 r. został zamianowany administratorem parafii Matki Bożej Szkaplerznej w Sosnowcu-Milowicach. Nie miał łatwej pracy w tej placówce. Niewielka kaplica utrudniała pracę duszpasterską, brakowało plebani a ogrom pracy przerastał siły jednego kapłana.

W 1956 r. został mianowany proboszczem parafii Milowice. Funkcję tę pełnił do 1976 r. W tym czasie zbudował plebanię i założył instalację elektryczną

w obiektach kościelnych. Kaplicę wyposażył w odpowiednie sprzęty. W 1976 r. przeniósł się do Poraja k. Częstochowy przyjmując probostwo parafii Najświętszego Serca Jezusowego. Na tym stanowisku pozostawał do przejścia na emeryturę w 1993 r. W 1980 r. bp Bareła mianował go kapelanem w Domu Upięki Społecznej Caritas w Poraju. Przez dwie kadencje pełnił funkcję dziekana dekanatu porajskiego (1976-1985).

Brał udział w synodzie diecezjalnym jako członek Podkomisji do spraw Duszpasterstwa Specjalistycznego i Zawodowego.

Papież Paweł VI 14 I 1970 r. odznaczył go godnością honorowego kapelana papieskiego.

30 VII 1993 r. abp Nowak zwolnił ks. Komasę z obowiązków proboszcza w Poraju i przeniósł na emeryturę (w 79. roku życia). W Poraju pozostał jako emeryt do końca życia.

Doktorat z teologii uzyskał na Wydziale Teologicznym UJ w 1954 r. tuż przed likwidacją wydziału, przedstawiając rozprawę *Komentarz Drugiego listu do Koryntian św. Pawła* (307 stron) 30 czerwca 1954 r. Promotorem pracy był ks. prof. Aleksy Klawek, a recenzentem ks. doc. Władysław Smereka. Promotor w ocenie pracy napisał: „Praca przedstawia poważny dorobek naukowy i jest bardzo pożytecznym przyczynkiem do naszej biblistyki”. Promocja doktorska odbyła się 30 czerwca 1954 r.

W latach 1957-1980 wykładał egzegezę Nowego Testamentu w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie dojeżdżając z Sosnowca. Praca ta dawała mu wiele satysfakcji. Zdrowie jednak ulegało pogorszeniu. Nic więc dziwnego, że kilkakrotnie prosił o przeniesienie na inną placówkę. Po 23 latach pracy dydaktycznej w 1980 r. został z niej zwolniony.

W 1981 r. pielgrzymował do Ziemi Świętej z grupą kapłanów częstochowskich i krakowskich.

Pewną surowość wobec ludzi kryła głęboka wrażliwość duszpasterska. W trudnych latach stalinowskich przeżył wiele w skomunizowanym Zagłębiu. Zachował jednak szacunek dla każdego człowieka. Troska i odpowiedzialność za powierzonych parafian znajdowały pierwszoplanowe miejsce w pracy ks. Komasy. Szczególnie cechowało go wielkie nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusowego.

Ostatnie dni życia spędzał w szpitalu w Myszkowie. Tu też 22 lutego 1996 r. odszedł po nagrodę do Pana.

Liturgię pogrzebową rozpoczęto w Poraju 29 lutego 1996 r. Mszę św. pod przewodnictwem dziekana porajskiego ks. mgra Piotra Łysikowskiego koncelebrowało 46 kapłanów. Pogrzeb odbył się 1 marca 1996 r. w Poraju. Liturgii pogrzebowej przewodniczył ks. abp Stanisław Nowak, metropolita częstochowski. Pod-

czas Mszy św. wygłosił homilię, podkreślając w niej długoletnią pracę dydaktyczną Zmarłego oraz osobistą jego postawę wierności wobec Kościoła a także mocną wiarę pielęgowaną przez całe życie. W pogrzebie brało udział 50 kapłanów.

Spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym w Poraju.

Na łamach RBL ogłosił artykuł: *Znaczenie metafory „skopos te sarki” (2 Kor 12, 7)*. 3 (1958) 211-230.

Kraków

KS. TADEUSZ MATRAS

o. Cyprian Jan Wichrowicz OP

ŚP. O. JÓZEF BENEDYKT PAŚCIAK OP (1914-2000)

Urodził się 9 I 1914 w Białce Rzeszowskiej, był synem Leona i Anny z d. Kuc. Do szkoły powszechnej uczęszczał w rodzinnej wiosce i Tarnowej, a do gimnazjum w Wolsztynie (pozańskie) i w Żółkwi. 6 VIII 1931 roku — po VI klasie gimnazjum wstąpił w Krakowie do dominikanów, otrzymując imię zakonne Benedykt. 19 VIII 1932 złożył pierwsze śluby zakonne, a 19 VIII 1935 — wieczyste (uroczyste). 23 VI 1934 zdał państwowy egzamin maturalny w IV Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Krakowie.

Studia filozoficzno-teologiczne odbył w dominikańskim Studium Prowincjalnym we Lwowie (1934-1936) i w Papieskim Ateneum „Angelicum” w Rzymie (1936-1941). Także w Rzymie 10 VII 1938 r. otrzymał święcenia kapłańskie.

W czasie II wojny światowej nadal kontynuował studia w Rzymie, uwieńczono 5 XII 1940 r. stopniem licencjata i nieco później stopniem lektora, a 30 X 1942 doktora teologii moralnej (rozprawa *De oboedientia religiosa secundum D. Thomam et thomistas* napisana pod kierunkiem P. Lumbrerasa OP, w zasadniczej części w 1945 roku ukazała się drukiem).

W latach 1942-1944 uczył języka łacińskiego w istniejącym przy „Angelicum” liceum klasycznym. Jednocześnie, zachęcony przez J. Vosté OP, rozpoczął studia biblijne. Otrzymał w tym zakresie bakalaureat (15 VI 1944) i prolitatus („prolita Sacrae Scripturae”) (14 VI 1945). Zdał także przed Papieską Komisją Biblijną egzamin wstępny do doktoratu nauk biblijnych (2 XII 1948 — „egzamin techniczny”, a 3 XII 1948 — wykład publiczny, tzw. „lectio coram”). Zabrakło jednak napisanej pracy i jej obrony.

W latach 1946-1948 pogłębiał swoją wiedzę biblijną i archeologiczną w École Biblique et Archéologique Française de St. Etienne w Jerozolimie, uczęszczając m.in. na wykłady i seminaria profesorów: H. Vincenta, R. de Vauxa i P. Benoîta. Jednocześnie uczył studiujących kolegów wypowiedzenia po łacinie treści egzami-